

ประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในจังหวัดอุดรธานี*

Administrative efficiency of Local Administrative Organizations in
Udon Thani Province

ชไมพร กิติ

Chamaiporn Kiti

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

E-mail: chamaiporn@gmail.com

๘๐-----๘๓

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.980 เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี ทั้ง 6 แห่งตามที่กำหนดไว้ จำนวน 395 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยอย่างง่าย

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี พบว่า ทั้งสองปัจจัย คือ การจัดการภาครัฐแนวใหม่ และหลักสัปปุริสธรรม 7 ส่งผลร่วมกันต่อประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ซึ่งหลักสัปปุริสธรรม 7 และด้านการจัดการภาครัฐแนวใหม่ สามารถร่วมกันอธิบายความผันแปรของประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี ได้ร้อยละ 69.20 และ 26.20 โดยมีสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (β_2 และ β_1) เท่ากับ 0.832 และ 0.512 ตามลำดับ
คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ; การบริหารงาน; องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

* Received April 15, 2022; Revised May 18, 2022; Accepted May 30, 2022

Abstract

Objectives of this research were to study the factors affecting administrative efficiency of the Local Administrative Organizations in Udon Thani Province. Methodology was the quantitative research collected data with questionnaires that had validity value at 0.0980 from 395 samples who were personnel from 6 local administrative organizations in Udon Thani Province. The data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation and simple regression. Findings were as follows: Factors affecting the administrative efficiency of the local administrative organizations in Udon Thani Province were found that the New Public Administration and Sappurisa-Dhamma⁷, (seven virtues of good persons). Both factors collectively affected the administrative efficiency of the local administrative organizations in Udon Thani Province at the statistically significant level of 0.01. The Sappurisa-Dhamma 7 and the New Public Administration can explain the variations of the administrative efficiency level of the local administrative organizations in Udon Thani Province at 69.20 and 26.20. percent with factors' standard regression coefficients (β_2 and β_1) at 0.832 and 0.512, respectively.

Keywords: efficiency; Administration; local government organization

บทนำ

การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน ภาครัฐควรให้ความสำคัญกับทักษะผู้บริหารองค์กร ทักษะการเรียนรู้ การพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพ การมีคุณธรรมนำความรู้ และการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ความสามารถในการจัดการความรู้ในด้านภูมิปัญญา การสร้างนวัตกรรมและการเชื่อมโยงหลักธรรมเพื่อให้เข้าถึงการมีคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหาร การเข้าถึงเทคโนโลยีและองค์ความรู้สมัยใหม่ เพื่อให้เกิดการจัดการที่มีประสิทธิภาพนำไปสู่การวางแผนการพัฒนา เพื่อขับเคลื่อนไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน การบริหารงานจะประสบความสำเร็จบนพื้นฐานของการบริหารงานที่สำคัญได้แก่ทักษะด้านวิชาการ มีความเข้าใจและมีความชำนาญเกี่ยวกับวิธีการ กระบวนการดำเนินการ และกลวิธีต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานขององค์กร ทักษะด้านมนุษย์ เป็นทักษะผู้บริหารในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมี

ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ปัจจัยที่จะเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารงาน เช่นการปรับปรุงโครงสร้างการบริหาร พระราชบัญญัติการบริหารท้องถิ่นของรัฐ หรือทักษะของผู้บริหาร ยังไม่เพียงพอสำหรับการพัฒนาประเทศในปัจจุบัน อาจต้องมีการบูรณาการหลักธรรมในพระพุทธศาสนาเข้าร่วมด้วย

ทั้งนี้การนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาบูรณาการให้ผู้บริหาร หรือผู้นำท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการเสริมสร้างประสิทธิภาพการทำงาน ถ้ากระทำได้สำเร็จก็น่าจะเป็นแบบอย่างของการนำหลักพุทธธรรมมาประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการบริหารงาน ให้เกิดประสพสูงสุดแก่ท้องถิ่น สังคม และประเทศชาติ

สำหรับจังหวัดอุดรธานี มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด 181 แห่ง ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลนคร 1 แห่ง เทศบาลเมือง 3 แห่ง เทศบาลตำบล 67 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 109 แห่ง มีประชากรทั้งหมด 1,586,646 คน (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดอุดรธานี, 2562) ยังมีประเด็นปัญหาที่ควรจะมีการปรับปรุงเพิ่มเติม ด้านเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ และแผนพัฒนาจังหวัดอุดรธานี ดังนั้น เพื่อให้เกิดผลได้จริงในทางปฏิบัติ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำหลักธรรมในพระพุทธศาสนามาบูรณาการกับวิธีการบริหารงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนจังหวัดอุดรธานี เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารงานเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่น และช่วยเหลือบรรเทาความทุกข์ยากของพี่น้องประชาชนในจังหวัดอุดรธานีอย่างยั่งยืนสืบไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบวิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยที่ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี จำนวน 2,144 คน (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดอุดรธานี, 2562)

2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี 6 แห่ง ประกอบด้วย เทศบาลนครอุดรธานี เทศบาลเมืองหนองสำโรง เทศบาลตำบลหนองบัว องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด องค์การบริหารส่วนตำบลสร้างแป้น องค์การบริหารส่วนตำบลเพ็ญ ซึ่งมีการหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้สูตร Taro Yamane กำหนดขอบเขตความคลาดเคลื่อน 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 338 คน แต่ผู้วิจัยแจกจริง จำนวน 395 คน ผู้วิจัยจึงเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างขึ้นเพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนของการตอบแบบสอบถาม และผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่มอย่างง่าย (Simple sampling) โดยแบ่งกลุ่มตามเขตทั้ง 7 แห่ง แล้วทำการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple sampling) ตามสัดส่วนประชากรในแต่ละกลุ่ม

เครื่องมือในการวิจัย

เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามตามวัตถุประสงค์รายข้อ (Index of Item-Objective Congruent : IOC) โดยได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.6 - 1.0 และหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1971) ซึ่งได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.980

การเก็บรวบรวมข้อมูล

รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด จำนวน 395 ชุด แล้วซึ่งคิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์ ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี วิเคราะห์ โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลเกี่ยวกับการวัดประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กร

การวัดประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กร ประกอบด้วย ประสิทธิภาพในมิติของค่าใช้จ่ายหรือต้นทุน ประสิทธิภาพในมิติของกระบวนการบริหาร ประสิทธิภาพในมิติของผลผลิตและผลลัพธ์ ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการวัดประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กร (n=395)

การวัดประสิทธิภาพการบริหารงานของ องค์กร โดยภาพรวม	ระดับประสิทธิภาพ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. มิติของค่าใช้จ่ายหรือต้นทุน	3.58	0.91	มาก
2. มิติของกระบวนการบริหาร	3.67	0.85	มาก
3. มิติของผลผลิตและผลลัพธ์	3.67	0.80	มาก
ภาพรวม	3.64	0.80	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า การวัดประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = 0.80) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยพบผลการศึกษาคือ มิติของกระบวนการบริหาร ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.85) รองลงมาคือ มิติของผลผลิตและผลลัพธ์ ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.80) และมิติของค่าใช้จ่ายหรือต้นทุน ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.91) ตามลำดับ

สมมติฐานที่ 1 การจัดการภาครัฐสมัยใหม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี

ในการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับการจัดการภาครัฐสมัยใหม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี ใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นอย่างง่าย (Simple Linear Regression Analysis) โดยมีตัวแปรตามเป็นประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี (Y) และการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (X_1) เป็นตัวแปรต้น ผลการวิเคราะห์ มีดังนี้ คือ

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นอย่างง่าย (Simple Linear Regression Analysis) โดยมีตัวแปรตามเป็นประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี (Y) และการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (X₁)

Regression

Variables Entered/Removed ^a			
Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	X1 ^b	.	Enter

a. Dependent Variable: Y

b. All requested variables entered.

Model Summary				
Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.542 ^a	.262	.260	.695

a. Predictors: (Constant), X1

ANOVA ^a						
Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	67.268	1	67.268	139.346	.000 ^b
	Residual	189.717	393	.483		
	Total	256.985	394			

a. Dependent Variable: Y

b. Predictors: (Constant), X1

Coefficients ^a					
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	Sig.
		B	Std. Error	Beta	
1	(Constant)	.394	.278		.157
	X1	.799	.068	.512	.000

a. Dependent Variable: Y

จากผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นอย่างง่ายข้างต้น ได้สมการการถดถอยเชิงเส้นอย่างง่ายคือ

$$\hat{Y} = .394 + (.799)X_1 \text{ (unstandardized equation)}$$

$$\hat{Z}_Y = (.512)Z_{X_1} \text{ (standardized equation)}$$

โดยมี F = 139.34, p-value (Sig.) = 0.000, R-square = .262 (26.20%)

แสดงว่า การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (X₁) ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี(Y) (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) ซึ่งปัจจัยการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (X₁) สามารถอธิบายความผัน

แปรหรือพยากรณ์ของประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี(Y) ได้ร้อยละ 26.20 โดยมีสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (β_1) เท่ากับ 0.512

สมมติฐานที่ 2 หลักสัปปุริสธรรม 7 ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี

ในการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับหลักสัปปุริสธรรม 7 ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี ใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นอย่างง่าย (Simple Linear Regression Analysis) โดยมีตัวแปรตามเป็นประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี (Y) และหลักสัปปุริสธรรม 7 (X_2) เป็นตัวแปรต้น ผลการวิเคราะห์ มีดังนี้ คือ

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นอย่างง่าย (Simple Linear Regression Analysis) โดยมีตัวแปรตามเป็นประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี (Y) และตัวแปรต้นเป็นหลักสัปปุริสธรรม 7 (X_2)

Regression

Variables Entered/Removed ^a			
Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	X2 ^b	.	Enter

a. Dependent Variable: Y

b. All requested variables entered.

Model Summary				
Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.832 ^a	.692	.961	.449

a. Predictors: (Constant), X2

ANOVA ^a						
Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	177.794	1	177.794	882.334	.000 ^b
	Residual	79.191	393	.202		
	Total	256.985	394			

a. Dependent Variable: Y

b. Predictors: (Constant), X2

Coefficients ^a					
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	Sig.
		B	Std. Error	Beta	
1	(Constant)	.452	.110		.000
	X2	.834	.028	.832	.000

a. Dependent Variable: Y

จากผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นอย่างง่ายข้างต้น ได้สมการการถดถอยเชิงเส้นอย่างง่ายคือ

$$\hat{Y} = .452 + (0.834)X_2 \text{ (unstandardized equation)}$$

$$\hat{Z}_Y = (.832)Z_{X_2} \text{ (standardized equation)}$$

โดยมี $F = 882.334$ $p\text{-value (Sig.)} = 0.000$, $R\text{-square} = .692$ (69.20%)

แสดงว่า หลักสัปปุริสธรรม 7 (X_2) ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี (Y) (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) ซึ่งหลักสัปปุริสธรรม 7 (X_2) สามารถอธิบายความผันแปรของประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี(Y) ได้ร้อยละ 69.20 โดยมีสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (β_2) เท่ากับ 0.832

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อพุทธบูรณาการเพื่อประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) ซึ่งหลักสัปปุริสธรรม 7 สามารถร่วมกันอธิบายความผันแปรของประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี ได้ร้อยละ 69.20 โดยมีสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐานเท่ากับ 0.832 และด้านการจัดการภาครัฐแนวใหม่ สามารถร่วมกันอธิบายความผันแปรของประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี ได้ร้อยละ 26.20 โดยมีสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐานเท่ากับ 0.512 แสดงให้เห็นว่า การบริหารงานจะมีประสิทธิภาพสูงสุดได้ ก็ต้องโดยผ่านกระบวนการที่เรียกว่าพุทธบูรณาการ คือ หลักสัปปุริสธรรม 7 อันได้แก่ อัมมมัญญตา (รู้จักเหตุ) ต้องมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ให้บริการประชาชน ทราบถึงปัญหา ความรับผิดชอบในหน้าที่การให้บริการช่วยเหลือ หาทางแก้ไขปัญหามาให้ตรงจุด ตั้งมั่นอยู่ในหลักแห่งกฎหมายให้บริการประชาชนโดยยึดหลักความถูกต้องอรรถัตถัญญตา (รู้จักผล) ต้องมุ่งมั่นในการทำงานให้ถึงเป้าหมายที่ประชาชนต้องการ เข้าใจ ยอมรับและชี้แจงได้เมื่อประชาชนมีการร้องเรียนต่อการปฏิบัติงาน สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์อรรถัตถัญญตา (รู้จักตน) ต้องปรับตัวเข้ากับประชาชนในชุมชนได้ดี รู้จักตัวตน วางตัวได้เหมาะสมรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง มัตตัญญตา (รู้จักประมาณ) ต้องรู้จักการพัฒนาพื้นที่ตามความจำเป็นของชุมชน ใช้ทรัพยากรในชุมชนให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด และมี

ระบบปฏิบัติการ ด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อส่งเสริมให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็ว กาลัญญตา (รู้จักกาล) ต้องดูแลความปลอดภัยในสถานการณ์ฉุกเฉินในช่วงเวลาที่เหมาะสม และแก้ไขสถานการณ์ต่างๆได้ทันที่ รู้ว่าอะไรควรทำก่อนอะไรควรทำหลัง และมีการลำดับขั้นตอนในการทำงานที่ชัดเจน ปรีสัญญตา (รู้จักชุมชน) ต้องมีการบริหารจัดการชุมชนอย่างใกล้ชิดและเพื่อให้ได้รับความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่ ให้บริการต้อนรับดูแลผู้เข้ามาศึกษาดูงานในพื้นที่เป็นอย่างดี และให้ความช่วยเหลือตามสภาพความเดือดร้อนในชุมชนนั้นๆ บุคคลัญญตา (รู้จักบุคคล) ต้องมีการจัดกิจกรรมให้บุคคลทุกคนในพื้นที่เข้าร่วมได้ รับฟังปัญหาจากประชาชนในพื้นที่ทุกระดับ และให้ความอนุเคราะห์ดูแลผู้ด้อยโอกาสในพื้นที่ เมื่อนำทั้ง 2 ปัจจัยมาบูรณาการร่วมกัน จะเป็นสิ่งที่เสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดอุดรธานีได้ จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการบริหารงาน

การจัดการภาครัฐแนวใหม่ ก็จะต้องประกอบด้วย การบริหารอย่างมีอาชีพ ต้องมีการตรวจสอบข้อมูลเพื่อให้ สามารถตัดสินใจได้เด็ดขาดมีเป็นอิสระในการทำงานมีการใช้ดุลยพินิจ ตัดสินใจในการบริหารงานได้ทันต่อสถานการณ์ การกำหนดวัตถุประสงค์ ของการปฏิบัติราชการที่ชัดเจน ต้องมีกรอบในการทำงาน การกำหนดวัตถุประสงค์ชัดเจน มีปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรม และสามารถประเมินผลการปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ได้ การเชื่อมโยงผลสำเร็จของการปฏิบัติงานเข้ากับการจัดสรรทรัพยากรของภาครัฐโดยหาช่องทางให้มีการให้เบี่ยงเบนตอบแทนผู้ปฏิบัติงานที่มีการปฏิบัติงานนอกเวลาหรือมีการกิจพิเศษ จัดสรรคนให้เหมาะกับงาน และจัดสรรทรัพยากรให้เหมาะสมกับงาน ด้านโครงสร้างองค์กร ต้องปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน และหมั่นตรวจสอบปรับปรุงโครงสร้างองค์กรให้ทันต่อยุคสมัย ด้านการส่งเสริมให้มีระบบแข่งขันในการจัดบริการ เพื่อป้องกันและลดปัญหาการผูกขาด สนับสนุนให้เกิดการแข่งขันอย่างเสรีผ่านกลไกตลาด และเปิดให้ภาคเอกชนสามารถเข้ามาแข่งขันกันเพื่อจัดทำบริการสาธารณะแทนภาครัฐ ด้านการปรับเปลี่ยนวิธีการบริหารให้มีความทันสมัย ประชาชนสามารถติดต่อขอรับบริการจากหน่วยงานของรัฐที่จุดเดียว ให้บริการอิเล็กทรอนิกส์ ที่มีความเสมอภาคและเท่าเทียมในการเข้ารับบริการ ให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์แก่ประชาชน โดยมีการตอบรับแบบ ทันทีทันใด ด้านการส่งเสริมวินัยทางการเงินการคลัง มีการประเมินผลงบประมาณประจำปี การใช้จ่ายงบประมาณของรัฐอย่างความคุ้มค่า ระบบการตรวจสอบความคุ้มค่าที่เป็นมาตรฐาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมพร วงศ์โสภ (2555) ได้วิจัยเรื่อง “รูปแบบภาวะผู้นำเชิงพุทธตามหลักสัปปริสธรรมของ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาความคิดเห็นของประชาชนอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่” พบว่า การนำหลักสัปปุริสธรรมไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก รูปแบบผู้นำเชิงพุทธตามหลักสัปปุริสธรรมมีลำดับขั้นตอนดังนี้คือ หลักการจะต้องบูรณาการหลักสัปปุริสธรรม หลักการบริหารตามระเบียบข้อบังคับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหลักภาวะผู้นำในการบริหารงาน กระบวนการต้องปลูกฝังค่านิยมที่พึงประสงค์ บทบาทที่พึงประสงค์และเป็นการข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่ ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น และผลของรูปแบบผู้นำเชิงพุทธตามหลักสัปปุริสธรรมจะทำให้เกิดผู้นำที่พึงประสงค์ขององค์กรบริหารส่วนตำบล เป็นผู้นำต้นแบบที่มีคุณลักษณะ ครองตน ครองคนและครองงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรภาส ประสมสุข และนิพนธ์ กีนาวงศ์ (2549) ได้วิจัยเรื่อง “หลักบริหารตามแนวพุทธ”พบว่า ผู้บริหารการศึกษาควรยึดหลักสัปปุริสธรรม 7 ในการครองใจคนโดยประยุกต์ใช้กับภาวะผู้นำและการตัดสินใจ ซึ่งสอดคล้องกับพระพรหมคุณาภรณ์ที่กล่าวว่า คนสมบูรณ์แบบหรือมนุษย์โดยสมบูรณ์ถือได้ว่าเป็นสมาชิกที่มีคุณค่าที่แท้จริงของมนุษยชาติ ซึ่งเรียกว่าเป็นคนเต็มคน ผู้สามารถนำชุมชนและสังคมไปสู่สันติสุขและความสวัสดิมีธรรมตามสัปปุริสธรรม 7 อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมโพชน์ กวักหิรัญ (2555) ที่ได้วิจัยเรื่อง “บูรณาการการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลด้วยหลักสัปปุริสธรรม” พบว่า ทำให้มีการวางแผนงานที่ดีมีระบบในการดำเนินงาน ตรงตามเป้าหมายยิ่งขึ้น ลดภาวะการด้อยประสิทธิภาพการบริหาร ลดความเสียหายการสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานทำให้การดำเนินงานเกิดผลสำเร็จดีขึ้น ทำให้จัดสรรงบประมาณเกิดประโยชน์สูงสุดอย่างคุ้มค่า เกิดความเป็นธรรม ลดปัญหาความขัดแย้ง ความไม่เสมอภาค เพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ทำให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนด้านสุขภาพและจิตใจ และเป็นการลดภาวะความเสี่ยงต่อโรคร้ายไข้เจ็บการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้มีการวางแผนงานที่ดีมีระบบในการดำเนินงานด้านการบริการสาธารณะ ตรงตามเป้าหมายยิ่งขึ้น ลดภาวะ ความเสียหาย เสียเวลา ความสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายเกิดประโยชน์ต่อประชาชน และสามารถนำมาสร้างรูปแบบ “GEO” MODEL เป็นโมเดลแห่งการดำเนินงานที่ได้ผลดียิ่งขึ้น ประสิทธิภาพ G= Good หมายถึง ดี E= Efficiency หมายถึง ประสิทธิภาพ O= Operation หมายถึง การดำเนินงาน การดำเนินงานขององค์กรที่ได้นำหลักสัปปุริสธรรมมาบูรณาการเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน เมื่อมีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพแล้วย่อมส่งผลแห่งความสำเร็จที่ดีขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อย่างยั่งยืนสอดคล้องงานวิจัยของ ปรมต วรรณบวร

(2560) ได้ศึกษาเรื่อง “ความเป็นพลเมืองเพื่อการส่งเสริมประชาธิปไตยในท้องถิ่น” ผลการวิจัยพบว่า 1) ความเป็นพลเมืองเพื่อการส่งเสริมประชาธิปไตยในท้องถิ่น มีลักษณะสามารถควบคุมตนเองให้อยู่ในกรอบของศีลธรรมโดยยึดมั่นและเชื่อมั่นในสิ่งที่ถูกต้องและเป็นธรรม มีความเป็นตัวของตัวเอง มีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองเคารพหลักความเสมอภาค เคารพสิทธิของกันและกัน เท่าเทียมกัน กล้าเสนอความคิดเห็นต่อส่วนรวม ให้ความสำคัญกับกิจกรรมทางการเมืองคำนึงถึงประโยชน์ส่วนใหญ่ ยึดถือกติกาของสังคมเป็นหลัก ใช้เหตุผลมากกว่าใช้อารมณ์ มีน้ำใจ เลือกรับข่าวที่เหมาะสมและมีประโยชน์พึ่งตนเอง ดำรงชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจ สู้ตายยังได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีดา กลิ่นเทศ (2564). ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิผลในการปฏิบัติงานตามแผนยุทธศาสตร์ของกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พบว่า สภาพการนำแผนยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติ การบริหารจัดการองค์การ หลักสัปปริสธรรม 7 และประสิทธิผลในการปฏิบัติงานตามแผนยุทธศาสตร์ของกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พบว่า การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามแผนยุทธศาสตร์ของกรมปศุสัตว์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.94$, $S.D.=0.727$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยพบว่า ผลผลิต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.99$, $S.D.=0.727$) รองลงมา คือ ความพึงพอใจ ($\bar{X}=3.94$, $S.D.=0.797$) ประสิทธิภาพ ($\bar{X}=3.90$, $S.D.=0.798$) ตามลำดับ โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามแผนยุทธศาสตร์ของกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อม ประกอบด้วย การสื่อสารข้อความ ทรัพยากร ทัศนคติของผู้ปฏิบัติ โครงสร้างระบบราชการ ส่งผลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานตามแผนยุทธศาสตร์ของกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร้อยละ 11 การบริหารจัดการองค์การ ประกอบด้วย การวางแผน การจัดการองค์การ การสั่งการ การประสานงาน การควบคุมการบริหาร ส่งผลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานตามแผนยุทธศาสตร์ของกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร้อยละ 78 หลักสัปปริสธรรม 7 อันประกอบด้วย ธัมมัญญา (เป็นผู้รู้จักเหตุ) อัตถัญญา (เป็นผู้รู้จักผล) อัตตัญญา (เป็นผู้รู้จักตน) มัตตัญญา (เป็นผู้รู้จักประมาณ) กาลัญญา (เป็นผู้รู้จักกาล) ปริสสัญญา (เป็นผู้รู้จักบริษัท) ปุคคัลัญญา (เป็นผู้รู้จักบุคคล) ส่งผลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานตามแผนยุทธศาสตร์ของกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้อย่างดี ร้อยละ 87 รูปแบบการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิผลในการปฏิบัติงานตามแผน

ยุทธศาสตร์ของกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พบว่าหลักพุทธธรรมได้แก่หลักสัปปุริสธรรม 7 ทุกข้อสามารถเพิ่มประสิทธิผลในการปฏิบัติงานตามแผนยุทธศาสตร์ของกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยผ่านเกณฑ์ค่าสถิติความสอดคล้องทุกตัวที่นำมาวิเคราะห์ แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการบูรณาการ หลักสัปปุริสธรรม 7 สามารถเพิ่มประสิทธิผลในการปฏิบัติงานตามแผนยุทธศาสตร์ของกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้

องค์ความรู้จากการวิจัย

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

ที่มา: ผู้เขียน

สรุป มิติด้านกระบวนการบริหาร คือ ผู้บริหารต้องมีการกำหนดทิศทางของหน่วยงาน กลุ่มงาน หรือการดำเนินงานในหน้าที่ต่างๆ ให้ใช้ทรัพยากรทั้งหลายที่มีอยู่ในองค์การอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพครอบคลุมถึง การใช้ทรัพยากรได้อย่างเฉลียวฉลาด เหมาะสมและคุ้มค่า ส่วนการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพนั้น หมายถึงการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง และมีการปฏิบัติการ

สำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า บทบาทสำคัญของผู้บริหารคือการนำพาองค์กรไปให้ถึงเป้าหมายและบรรลุผลสำเร็จได้โดยส่วนรวม

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีคู่มือตัวชี้วัดประสิทธิภาพการปฏิบัติงานที่ชัดเจนเพิ่มขึ้นที่มุ่งเน้นสมรรถนะเชิงความสามารถและคุณธรรมของบุคลากร
- 2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีนโยบายการพัฒนาบุคลากรโดยการบูรณาการหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา
- 3) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรสร้างมาตรฐานด้านความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติงานโดยบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะองค์กรทางศาสนา

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

- 1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดระบบการติดตามและประเมินผลที่มีคุณภาพ เน้นการเชื่อมโยงผลสำเร็จของการปฏิบัติงานเข้ากับการจัดสรรทรัพยากรของภาครัฐ เพื่อให้บุคลากรในองค์กรเห็นความสำคัญของการติดตามและประเมินผล แล้วนำผลที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานของบุคลากรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- 2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการมอบหมายงานให้กับผู้ปฏิบัติงานอย่างชัดเจนและควรสร้างจิตสำนึกให้มีความภาคภูมิใจในการปฏิบัติงานจากการทำงานเป็นทีม ไม่ใช่เพราะคนใดคนหนึ่ง
- 3) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการพัฒนาด้านทักษะในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรให้ตรงกับความรู้ความสามารถ เพื่อจะทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- 4) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเน้นให้บุคลากรทำงานเชื่อมโยง ยึดโยงกับชุมชนให้มากที่สุดเพื่อความเข้าใจถึงปัญหา และความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรศึกษาวิจัยหลักธรรมในทางพระพุทธศาสนา หลักคำสอนของศาสนาอื่น ลัทธิการเมืองอื่น ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารระบบราชการไทย

2) ควรศึกษาวิจัยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ด้านบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยบูรณาการหลักทฤษฎีทั่วไปกับหลักพุทธธรรมทางพระพุทธศาสนา หลักคำสอนของศาสนาอื่น หลักการเมืองอื่น

3) ควรศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาตัวชี้วัดสมรรถนะหรือประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยใช้ หลักพุทธธรรมทางพระพุทธศาสนา หลักคำสอนของศาสนาอื่น หลักการเมืองอื่น เป็นตัวชี้วัด

เอกสารอ้างอิง

- ปรมต วรรณบวร. (2560). *ความเป็นพลเมืองเพื่อการส่งเสริมประชาธิปไตยในท้องถิ่น* (ดุชนิพนธ์ พุทธศาสตร์ดุชนิพนธ์ บัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์) พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2560).
- ปรีดา กลิ่นเทศ. (2564). *รูปแบบการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิผลในการปฏิบัติงานตามแผนยุทธศาสตร์ของกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์* (ดุชนิพนธ์ ปริญญา ดุชนิพนธ์ บัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- วรภาส ประสมสุข และนิพนธ์ กินาวงศ์. (2549). รายงานการวิจัยหลักการบริหารตามแนวพุทธ. *วารสารศึกษาศาสตร์*, 18(2), 63-84
- สมโพชน กวักหิรัญ. (2555). *บูรณาการการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลด้วยหลักสัปปุริสธรรม* (รายงานวิจัย). ฉะเชิงเทรา: องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสะอ้าน.
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดอุดรธานี. (2562). *ข้อมูลสถิติการเลือกตั้งสมาชิกผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562*. สืบค้น 24 มีนาคม 2562, จาก https://www.ect.go.th/ect_th/ewt_dl_link.php?nid=8447
- อัมพร วงศ์โสภณ. (2555). *รูปแบบภาวะผู้นำเชิงพุทธตามหลักสัปปุริสธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาความคิดเห็นของประชาชนอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่* (ดุชนิพนธ์ พุทธศาสตร์ดุชนิพนธ์ บัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.